

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te EVERE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	4325
Instelling	Gemeentelijke Basisschool
Directeur	Anneke RAMAEL
Adres	Windmolenstraat 39 - 1140 EVERE
Telefoon	02-247.63.62
Fax	02-215.64.85
E-mail	everheide@scarlet.be
Website	www.everheide.be
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur van Evere
Adres	S. Hoedemaekerssquare 10 - 1140 EVERE
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding van de Vlaamse
Adres	Gemeenschapscommissie Brussel
	Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM
Dagen van het doorlichtingsbezoek	12-05-2014, 13-05-2014, 15-05-2014, 16-05-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	16-05-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	13-06-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Luc CUYLAERTS
Teamleden	Yves VAN MOORLEGHEM

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Onderwijsaanbod	20
4.2 Evaluatiepraktijk	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?.....	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool Everheide profileert zich als een kwaliteitsvolle, zorgzame, ouder- en kindvriendelijke en kindgerichte instelling. Vanuit haar aandacht voor de totale persoon van elk kind wil ze een degelijke voorbereiding verzekeren op het vervolgonderwijs en het functioneren in de maatschappij. De school positioneert zich als zodanig met het schooleigen opvoedingsproject als leidmotief. Ze onderneemt daarom tal van initiatieven om het aanbod te verruimen vanuit verscheidene invalshoeken. Ze stemt de schoolorganisatie af op de toenemende diversiteit en anderstaligheid. Mensen en middelen worden hierbij ingezet over de hele lijn om de groepsleerkracht in zijn centrale rol te ondersteunen. Aandacht gaat ook uit naar de samenwerking met ouders en andere externe partners, waarbij de school- en thuiscontext sterker op elkaar worden afgestemd. Het team heeft nood aan verdere vorming om een optimale afstemming op de evoluerende leerlingenkenmerken te blijven garanderen.

Intussen stabiliseert het team met een gezonde mix van vernieuwing en traditie die elkaar constructief beïnvloeden. De gezamenlijke doelgerichtheid komt voorlopig echter vooral tot uiting op het niveau van de parallelwerking. De school onderneemt nochtans waardevolle initiatieven, zoals overkoepelende thema's, die vanuit een gemeenschappelijk engagement tot een goed einde worden gebracht en de verbondenheid aanwakkeren.

De school voert een beleid vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid. De directeur steunt hierbij op interne werkgroepen en externe netwerken en een groeiende dynamiek van leerkrachten om de kleuters en leerlingen kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden. Met de blik op de toekomst zet het beleidsteam belangrijke stappen om de uitdagingen die op de school afkomen in goede banen te leiden. De school bouwt voort op haar traject, gevoed vanuit nascholing en begeleiding. Alsnog kaderen vernieuwingen echter weinig in een planmatige en zelfkritische aanpak, die op schoolniveau wordt gecoördineerd en ondersteund met het oog op een grondige afwerking. De leraren missen soms feedback om hun handelen te bevestigen, te bestendigen, bij te sturen en te benutten voor het team.

Tijdens de doorlichting onderzocht de inspectie de realisatie van de doelen voor Nederlands en wereldoriëntatie. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de school voor beide leergebieden in beide onderwijsniveaus aan haar inspannings- en resultaatsverplichting voldoet. De onderwijsleeromgeving biedt hiertoe krachtige impulsen. Daarnaast onderzocht de inspectie het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk en de wijze waarop de kwaliteit van deze processen op schoolniveau wordt bewaakt. De consequenties van de nieuwe eindtermen en leerplannen die aanvankelijk wat aan het team zijn voorbijgegaan, worden onder impuls van het beleidsteam meer in rekening gebracht. Zo zijn er relevante aanzetten om de verticale planning voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie te actualiseren, onder meer door de systematische toelichting van de deelvaardigheden.

Over de groepen en de onderwijsniveaus zijn er overeenkomsten in de onderwijspraktijk. In de meeste groepen krijgt de visie op onderwijzen en ontwikkelen, waarbij de dynamiek van het kind en zijn ervaren verkennen van de omgeving vooropstaan, gestalte in de dagelijkse praktijk. De thematische en kindgerichte aanpak resulteert doorgaans in efficiënte werk- en organisatievormen met veel speel-, leer- en interactiekansen en een gedifferentieerde aanpak. Goede praktijk zit in het boeiende en veelzijdige speelleeraanbod van de hoeken. Een visie op wereldgeoriënteerd en taalvaardigheidsonderwijs krijgt hierdoor een waarneembare invulling in de praktijk. Opvallend effect hiervan is de sterke horizontale samenhang waarin beide leergebieden en hun domeinen een duidelijke plaats krijgen, terwijl de bewaking van de verticale samenhang nog een aandachtspunt vormt. Effecten zijn daarnaast merkbaar in het zoekgedrag en het taalgebruik van de kinderen. De focus op de kern van de ontwikkeling en op inspraak van de kinderen zorgt voor een klimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de kinderen en de betrokkenheid bij hun leren. Al liggen er nog kansen om de inbreng van de kleuters en leerlingen in het onderwijsleerproces te verhogen.

Naast heel wat impulsen voor functioneel mondeling taalgebruik, gaat in beide onderwijsniveaus uitgesproken aandacht uit naar de leesbevordering en het woordenschatonderwijs. De implementatie hiervan wordt gefaseerd aangestuurd door het beleidsteam en gewaardeerd door het team. De selectie van de streefwoordenschat en het 'reflecteren op taalgebruik' komen nog in aanmerking voor bezinning en optimalisering.

Terwijl het onderwijsaanbod doelgericht wordt uitgewerkt in relatie tot het leerplan, is dit voor de evaluatiepraktijk veel minder het geval. De gerichtheid van het aanbod op het verwerven van vaardigheden en attitudes weerspiegelt zich slechts ten dele in de evaluatie van Nederlands, wereldoriëntatie en andere leergebieden en leergebiedoverschrijdende eindtermen. De school is zich hiervan bewust en gaat op zoek naar alternatieve evaluatievormen.

Met uitzondering van tevredenheidsonderzoeken en behoeftebevragingen onderzoekt en bewaakt de school haar kwaliteit in beperkte mate op basis van onderwijsopbrengsten. Zo wordt op schoolniveau het rendement van de evaluatiepraktijk weinig systematisch en doelgericht geëvalueerd om er de onderwijskwaliteit mee te beoordelen en te verbeteren. De school verzamelt de leerresultaten maar gebruikt ze weinig systematisch om na te gaan wat ze moet bijsturen.

De school weet haar autonomie te gebruiken om haar maatschappelijke opdracht te vervullen. Het onderwijsaanbod, de onderwijsaanpak, de onderwijsorganisatie, de didactische vaardigheden van teamleden en beleidsontwikkelingen bieden voldoende garanties voor de verdere uitbouw van de verticale samenhang, de evaluatiepraktijk en de interne kwaliteitszorg.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Observatie- en evaluatiegegevens, het hoeken- en opdrachtenaanbod, het interactiegehalte van het onderwijs en het taalgebruik van de leraren en de kleuters tonen de aandacht van het team voor de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Observatiegegevens, het speelleeraanbod, de didactische aanpak en een aantal waarneembare onderwijsopbrengsten geven hiervoor een duidelijke indicatie.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor de planning van het thematisch aanbod baseren de leraren zich op de doelen en leerlijnen van een koepelgebonden planningsinstrument. De wijze waarop dit referentiekader mede onder impuls van de pedagogische begeleiding wordt geïmplementeerd draagt bij tot het geïntegreerd en vrij evenwichtig nastreven van de leerplandoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie.

De planning van de thema's verloopt vrij gelijklopend op basis van enkele afspraken. De leerkrachten waken hierbij intuïtief over het evenwicht tussen de domeinen voor Nederlands en wereldoriëntatie. De meeste leerkrachten denken veeleer vanuit contexten met rijke speelleerkansen dan in doelen, al komt hierin een kentering. De leerkrachten stellen een weekplan samen, waarbij ze fijnmazig nagaan welke doelen aansluiten bij het aanbod van de dag. Doelen voor Nederlands komen hierbij in ruime mate aan bod, terwijl dit voor wereldoriëntatie minder het geval is. Wanneer de leerkrachten (digitaal) hiaten in het aanbod vaststellen, vertrekken ze vanuit doelen om deze leemten weg te werken. Op die wijze waken ze over de volledigheid van het aanbod in relatie tot het planningsinstrument en groeit een meer doelgerichte en doelbewuste aanpak.

Toch reflecteren de leerkrachten weinig over de diepgang waarmee ze vooropgestelde doelen nastreven op kind- en op groepsniveau. Ze verrijken de hoeken in functie van het thema. De doelgerichtheid waarmee dat gebeurt, is divers. Afspraken hierover zijn weinig expliciet of moeilijk vindbaar. Het team reflecteert weinig gezamenlijk op het belang van doelgericht werken. Het planningssysteem is nog minder coherent uitgewerkt.

Afspraken over kalenders, pictografische aanduidingen en takenborden bevorderen de verticale samenhang. De graduele uitwerking van daglijnen en kalenders en het didactisch gebruik ervan dragen in belangrijke mate bij tot de vulling van het tijdsbegrip. Enkele weerkerende activiteiten, zoals het onthaal, zijn in alle groepen doelgericht uitgewerkt. Formeel niveauspecifiek overleg en inhoudelijke afspraken zijn beperkt aanwezig, wat een verdere groei in verticale samenhang in het gedrag brengt.

Een visie op taalvaardigheidsonderwijs is in de praktijk herkenbaar aanwezig. De leraren creëren een talige omgeving die in groeiende mate beantwoordt aan de kenmerken en noden van de kleuters. De leerkrachten gebruiken gevarieerde werkvormen om de taalverwerving van de kleuters op een speelse wijze te bevorderen (onder meer poppenkast, klaspop en verhaalkoffer). Veel aandacht gaat uit naar de domeinen spreken en luisteren, onder meer tijdens onthaalgesprekken en vertelmomenten. De leerkrachten staan open voor de thuistaal van alle kleuters maar stimuleren resoluut het gebruik van de Nederlandse taal. De klassituatie leent zich tot mondelinge interactie en het bijbrengen van een gepaste spreek- en luisterhouding, onder meer via gespreksregels. Leerkrachten zijn minder alert voor het taalgebruik van de kleuters in functie van het taalbeschouwelijke aspect 'nadenken over eigen en andermans taalgebruik'.

Omwille van de toenemende anderstaligheid staat sinds vorig schooljaar 'woordenschat' in de hele school als een prioriteit voorop. De pedagogisch begeleider wordt bij het implementatietraject betrokken. De leerkrachten gebruiken een aantal technieken die het verwerven van themataal door de kleuters ondersteunen. Zo koos de school in de huidige eerste fase voor het gebruik van thematafels en woordvelden die deels met de inbreng van de kinderen tot stand komen. Deze technieken worden over de hele lijn in de praktijk gebracht op basis van gezamenlijke afspraken over beide onderwijsniveaus. De leerkrachten waarderen het vernieuwingsproces maar zijn vragende partij voor ondersteuning en feedback op klasniveau. Het initiatief kwam niet in aanmerking voor evaluatie, conclusie en bijsturing op schoolniveau met het oog op een verdere gelijkgerichte implementatie in relatie tot het leerplan. De leerkrachten selecteren soms woorden die de gebruikstaal van de kleuters te buiten gaat. De criteria voor een functionele selectie van de streefwoorden om verantwoorde accenten te leggen in de instructietaal ontbreken.

De ontluikende geletterdheid komt goed uit de verf met geïntegreerde aandacht voor de ontwikkeling van de schrijfhouding, de pengreep, de schrijfrichting, de schrijfmotoriek en het schrijfplezier. Uitnodigende leesmaterialen en voorleesinitiatieven, waarbij ook ouders worden betrokken, tonen de aandacht van het team voor de leesbevordering. Ze dragen ertoe bij dat kleuters spontaan gaan kiezen voor de boekenhoek.

De fundamentele visie op onderwijzen en ontwikkelen, waarbij de dynamiek van de kleuter en het ervarend verkennen van zijn omgeving vooropstaan, krijgt veelal gestalte in de dagelijkse praktijk. De jaarplanning getuigt van variatie met traditionele en uitdagende onderwerpen die aansluiten bij de beleving en de belangstelling van de kleuters. Het team laat kansen liggen om kleuters mee te laten nadenken over de inhoudelijke invulling van thema's.

Het thema is zichtbaar in het klasbeeld aanwezig. Het team maakt gebruik van de mogelijkheden die thema's en activiteiten bieden om wereldoriënterende aspecten in het aanbod te integreren. De doelgerichtheid waarmee dit gebeurt, is leerkrachtafhankelijk. De uitvoering van de activiteiten illustreert hoe de verschillende domeinen voor wereldoriëntatie een gevarieerde en samenhangende invulling krijgen met de vertrouwde omgeving als uitgangspunt. De zintuiglijke waarneming krijgt hierin een plaats, waarbij diverse waarnemingsfuncties worden ontwikkeld.

De klasinrichting biedt overzicht en structuur. Het hoeken- en opdrachtenaanbod nodigen uit tot samen spelen, uitproberen en experimenteren én tot interactie, bijvoorbeeld de zandtafel en de ontdekhoek. De dialoog die het ontdekkingsproces omkadert, spoort de kleuter aan tot verder denken en zoeken en in mindere mate tot het verwoorden van de handelingen. Enige taalstimulering gaat ook uit van het meespelen van de leerkrachten in hoeken, al heeft het team hierin verdere groeikansen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Het team organiseert klasdoorbrekende activiteiten die de taalgebruik en het samen spelen van de kleuters bevorderen in wisselende sociale contexten. Onder meer via maandelijkse actiepunten heeft het team systematische aandacht voor de fundamentele opdracht inzake sociale vaardigheden, waarbij doelen voor het domein mens op het voorplan staan. Overkoepelende thema's, zoals kunst, boeken en techniek, vormen mooie voorbeelden van hoe onderwerpen veelzijdig, werkelijkheidsgericht en samenhangend kunnen worden uitgewerkt en gerealiseerd. Zo krijgt verkeerseducatie een praktijkgerichte invulling vanuit het jaarlijkse schoolthema rond mobiliteit, waarbij vaardigheden en gepaste attitudes worden ontwikkeld. Geïntegreerde aandacht gaat tevens uit naar gezondheidsopvoeding.

Momenteel benutten de leerkrachten bij de jongste kleuters weinig optimaal de onderwijstijd in de namiddag.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De meeste klassen zijn functioneel ingericht met levensechte materialen. De school voorziet voldoende materialen om de leerplandoelen na te streven. De leerkrachten zorgen voor talige contexten met heel wat beeldmaterialen om de taalontwikkeling van de kleuters te stimuleren. Luisterhoeken zijn ingericht met media-apparatuur en er zijn fotocamera's beschikbaar. Boekenhoeken zijn meestal uitnodigend ingericht met bijvoorbeeld gevarieerde leesmaterialen, liedjes, versjes, en foto's van thuis. Ze worden heringericht in functie van het lopende thema. Fotoboeken die de reflectie op belevingen als van nature op gang kunnen brengen, krijgen echter beperkte aandacht. Soms vraagt de poppenkamer/huishoudhoek om bijkomende impulsen om het fantasiespel te stimuleren.

Stappenplannen en opdrachtkaarten worden gebruikt in het kader van de zelfredzaamheid, de zelfsturing en de zorg. ICT (informatie- en communicatietechnologie)-mogelijkheden zijn in het speelleeraanbod geïntegreerd, onder meer om het luisteren en het logisch denken te stimuleren. Niet in alle groepen is internet beschikbaar.

De kalenders en hoekenaanduiding zijn over de groepen heen op elkaar afgestemd, waarbij een groei in abstractie van visuele boodschappen wordt gerealiseerd (van concrete afbeelding of foto naar pictogram).

Materieel beheer De infrastructuur nodigt uit tot spelen, bewegen en beleven. De schooltuin biedt
Infrastructuur kansen om de omgeving waar te nemen, te bewerken en ervan te genieten.

Evaluatie Evaluatiegegevens wijzen erop dat het team van de kleuterafdeling de
Evaluatiepraktijk ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie nastreeft. Met een
Evenwichtig en representatief genormeerde toets onderzoekt de school bij de vierjarige kleuters de
Kindvolgsysteem ontwikkeling van de taalvaardigheid en leervoorwaarden voor Nederlands. De
Leerlingvolgsysteem scores beantwoorden doorgaans aan de verwachtingen, al zijn er grote
Gericht op bijsturing verschillen in de resultaten. Het team gebruikt weinig de informatie hieruit om er
het onderwijsaanbod mee in vraag te stellen en te verbeteren. De resultaten
worden vooral gebruikt op het niveau van de groep en van de kleuter om de
leerbegeleiding te organiseren.

Ondanks gevolgde studiedagen en nascholing rond doelgericht werken en observeren, staan dagelijkse spontane observaties vaak los van de doelen die bij de planning van het thematisch aanbod worden vooropgesteld. Ze zijn wel functioneel voor de leerbegeleiding. Ze worden ook mee in rekening gebracht bij de periodieke screening in het kindvolgsysteem dat door het team gradueel is uitgewerkt op basis van het gebruikte referentiekader. Leerkrachten zijn vragende partij om het observatiesysteem te vereenvoudigen.

Evaluatie De school stelt zich laagdrempelig op naar de ouders. Ze informeert hen via
Rapporteringspraktijk verscheidene mondelinge en schriftelijke kanalen over het onderwijsaanbod en
Interne en externe de vorderingen van hun kinderen. De leerkrachten spannen zich hierbij in om
communicatie zoveel mogelijk het zicht te verwerven op de thuissituatie en zodoende de
school- en de thuiscontext op elkaar af te stemmen.

Begeleiding Het team spant zich in om het aanbod af te stemmen op de belevingswereld, de
Leerbegeleiding dynamiek en het ontwikkelingsniveau van de kleuters. Differentiatie is zichtbaar
Beeldvorming aanwezig in de keuzemogelijkheden voor de kleuter bij het aanbod en het
Zorg klasoverschrijdende puzzelsysteem. Vormen van spontane differentiatie zijn in het didactisch handelen geïntegreerd. De leraren variëren hierbij vooral in de groepering, de opdrachten en de materialen. Het contractwerk bij de oudere kleuters is gedifferentieerd uitgewerkt, al worden zorgverbredende mogelijkheden niet optimaal benut.

Taalzwakke en anderstalige kleuters kunnen rekenen op meer individuele hulp. Vormen van teamteaching en groepsopsplitsing worden georganiseerd om kleuters meer keuzekansen te bieden of beter te differentiëren voor taal. Additionele ondersteuning is structureel in het weekschema verankerd. De zorgcoördinator en de zorgleraar groeperen en begeleiden kleuters met taalnoden, onder meer via pre-instructie.

De evoluerende instroomkenmerken nopen het team ertoe het aanbod steeds verder af te stemmen op de taaldiversiteit. Het keuzebord en het contractwerk worden echter beperkt aangewend met het oog op een gericht aanbod van zorginterventies naar kleuters met taal- of andere specifieke noden. Het team heeft nood aan verdere gerichte vorming om een optimale afstemming op de toenemende diversiteit te kunnen blijven garanderen.

Het overleg tussen de zorg- en de groepsleraar verloopt op vraag en berust alsnog vooral op informele basis. Het formeel overgangsoverleg tussen opeenvolgende groepen is over de hele lijn verwaterd. Wel wordt de klasmap met functionele plannings- en opvolgingsdocumenten 'informeel' doorgegeven naar de volgende groep. De school organiseert ook integratieactiviteiten om voor de oudste kleuters de overgang naar het eerste leerjaar te versoepelen.

Kleuters van wie de taalontwikkeling zorgen baart, komen in aanmerking voor het MDO (multidisciplinair overleg) met het CLB (centrum voor leerlingenbegeleiding). Dit zorgoverleg wordt op dit ogenblik geoptimaliseerd vanuit de implementatie van een handelingsgerichte aanpak. Het overleg wordt grondig voorbereid met een probleemomschrijving, gegevens over het afgelegde traject en een zorgvraag. Mogelijkheden of talenten worden in aanzet in rekening gebracht. De besluitvorming is in veel gevallen summier en weinig handelingsgericht naar de groepsleraar. Wel worden ouders en andere externe partners bij het hulpverleningsproces betrokken.

Begeleiding
Sociale en emotionele
begeleiding
School- en klasklimaat

Groepsafspraken en soepele routines structureren het groepsleven en zorgen voor een geordend en fijn verloop van de activiteiten. De kleuters dragen verantwoordelijkheid over klastaken. Met gevarieerde werkvormen, een correct taalgebruik en een rustgevend optreden zorgen de leraren voor een leeromgeving die zich leent tot de ontwikkeling van mondelinge taalvaardigheden en spreekdurf. Het warme en veilige groepsklimaat draagt waarneembaar bij tot het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het geïntegreerd en vrij evenwichtig onderwijsaanbod en de interactieve onderwijsaanpak dragen hier in belangrijke mate toe bij. Het doelgericht uitgewerkte speelleeraanbod, het taalgebruik van de leerkrachten en de leerlingen en leerprestaties van oud-leerlingen in het vervolgonderwijs bieden bijkomende indicaties die erop wijzen dat de school voor Nederlands aan haar resultaatsverplichting voldoet.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het onderwijsaanbod voor Nederlands zit verweven in thema's, waarin de verschillende leergebieden en onderliggende domeinen zijn geïntegreerd. Voor de planning van het aanbod baseren de leerkrachten zich op een 'verticale planning' van leerlijnen die is gerelateerd aan het leerplan en mogelijkheden inhoudt om doelen en inhouden over de groepen verder op elkaar af te stemmen. De planning gaat met de leerlingen mee naar de volgende groep. Niettegenstaande het formeel overgangsoverleg is verwaterd, worden onder impuls van het beleidsteam in toenemende mate bijkomende afspraken gemaakt met het oog op inhoudelijke continuïteit. De verticale planning biedt ook mogelijkheden om de volledigheid van het aanbod te bewaken. Met dit laatste zijn de leerkrachten al een aantal jaren bezig via het turven van 'geziene leerstof'. Vraag is of iedereen hieronder wel hetzelfde verstaat. Op schoolniveau is over dit alles echter weinig gereflecteerd noch een evaluatie uitgevoerd met het team.

De consequenties van de nieuwe eindtermen en leerplannen zijn enkele jaren geleden grotendeels aan het team voorbijgegaan. Onder impuls van het beleidsteam is de implementatie ervan gaandeweg op gang gekomen. Zo zijn dit schooljaar de deelvaardigheden voor schrijven aan de verticale planning toegevoegd en toegelicht en worden ze in de praktijk gebracht. Het ligt naar verluidt in de bedoeling dat andere deelvaardigheden domein na domein zullen volgen, al is hiervoor geen termijnplanning uitgewerkt.

Het thematisch aanbod draagt bij tot het bewust, geïntegreerd en evenwichtig nastreven en realiseren van de leerplandoelen. Voor de inhoudelijke invulling van het aanbod inspireren zij zich op diverse bronnen, eigen ervaring en inzichten uit nascholing.

Toenemende aandacht gaat uit naar de leesbevordering en –motivatie, onder meer vanuit het overkoepelend thema over boeken. Met het gebruik van gevarieerde leesvormen, tekstsoorten en leesmaterialen krijgt het leesaanbod een veelzijdige invulling over de hele lijn. Het voorlezen, waarbij ook leesouders zijn betrokken, heeft hierin een plaats. Met een strategiekaart werken de leerkrachten aan de opbouw van een leesstrategie. Het gebruik van domeinspecifieke strategieën voor de andere taaldomeinen, zoals die in het nieuwe leerplan worden vooropgesteld, is niet overal even sterk ingeburgerd.

Ook in de lagere afdeling gaat sinds vorig schooljaar prioritaire aandacht uit naar woordenschatverwerving, onder meer via thematafels, webschema's en woordetickettering. De woordenselectie berust eenzijdig op de ervaring van de leraren, weliswaar aangevuld met wat de leerlingen inbrengen. Soms resulteert dit in themawoordenschat die minder representatief is voor de gebruikstaal van de leerlingen, wat de functionaliteit ervan in het gedrag brengt. De leerkrachten variëren weinig in de woordsoorten. Het ontbreekt het team momenteel nog aan objectieve criteria of bronnen waaruit het kan putten voor een meer verantwoorde selectie die over de groepen is afgestemd in relatie tot het leerplan.

Wat taalbeschouwing betreft, gaat naast woordenschat veel aandacht uit naar taalsystematiek. Taalsystematiek en taalbeschouwing vormen echter niet in alle groepen een complementair geheel. In tegenstelling tot de andere taalaspecten wordt taalsystematiek nog vrij geïsoleerd aangeboden én geëvalueerd, waarbij weinig de link wordt gelegd naar concrete taalgebruikssituaties. Net zoals in de kleuterafdeling blijft het reflecteren met de leerlingen over het eigen of andermans taalgebruik vaak achterwege.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De thematische en ervaringsgerichte onderwijsaanpak draagt ertoe bij dat een visie op taalvaardigheidsonderwijs een concreet waarneembare invulling krijgt in de dagelijkse praktijk. De leerkrachten gebruiken de onderwijstijd efficiënt. Ze maken optimaal gebruik van de mogelijkheden die activiteiten bieden om de leerlingen te activeren en samen spelend te leren. Met gevarieerde werkvormen beogen ze het actief en zelfgestuurd leren en brengen ze de leerlingen voortdurend in talige contexten met veel functioneel mondeling taalgebruik. Tijdens onderwijsleer- en klasgesprekken gebruiken zij een open vraagstelling om de interactie open te trekken naar de groep en het taalgebruik van de leerlingen te activeren. Zij staan hierbij open voor andere talen en culturen maar stimuleren consequent het gebruik van de standaardtaal Nederlands als instructie- en communicatietaal. Goede praktijk zit in het aanbod van de speelleerhoeken dat (leerplan)doelgericht is uitgewerkt met een variatie van taalhoeken, waarin ook de mondelinge en creatieve taalvaardigheden spreken en stellen een pluriforme invulling krijgen. Het speelleeraanbod biedt belangrijke bijkomende garanties op het nastreven en realiseren van de onderwijsdoelstellingen Nederlands.

Materieel beheer De klassen zijn doorgaans smaakvol en vrij functioneel ingericht. De leerlingen vinden er de nodige structuur in onthoudschema's, spellingalgoritmen en strategiekaarten beperkt tot het lezen. Er zijn particuliere initiatieven om ook het verwerven van schrijfvaardigheden (stellen) met een stappenplan te ondersteunen. Teksten van alle klassen worden in ruime mate opgenomen in de schoolkrant. Leeshoeken zijn geordend en uitnodigend ingericht met gevarieerde leesmaterialen. Ze worden geregeld met nieuwe boeken aangevuld.

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Door de keuze voor thematisch onderwijs staan de leerkrachten zelf in voor de samenstelling van het onderwijsaanbod. Ze zijn vragende partij voor meer bronnenmaterialen waarop zij zich kunnen inspireren.

Materieel beheer De school heeft het materialenaanbod geïnventariseerd, geordend en gecentraliseerd. Ze beschikt over een multifunctionele ruimte die wordt uitgebouwd en intensief wordt gebruikt (schoolbibliotheek, poppenkast, computerklas, vergaderplaats kinderraad...). Ondersteund door het oudercomité wordt de schoolbibliotheek geoptimaliseerd en uitgebreid.

Infrastructuur

Evaluatie Conform haar visie zet de school zich af tegen een toetscultuur. Door haar jarenlange deelname aan netgebonden centrale toetsen en de afname van AVI-toetsen toont de school echter wel aandacht voor het verzamelen van een aantal objectieve gegevens over de leerprestaties. Meer recent gebruikt ze ook een genormeerde taaltoets in het eerste leerjaar. De resultaten van centrale toetsen voor Nederlands schommelen rond het gemiddelde van de simulatiegroep, al scoren domeinen als taalbeschouwing en lezen doorgaans zwakker. De gegevens uit deze toetsen worden op schoolniveau verzameld, geregistreerd en doorgegeven naar het team. Ze worden niet systematisch geanalyseerd en verwerkt om de eigen kwaliteit in vraag te stellen en te bewaken. Occasioneel is dit wel al het geval. Zo neemt het team vanuit een kritische kijk op de resultaten voor lezen maatregelen om een sterkere leescultuur uit te bouwen.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het onderwijsaanbod en resultaten van oud-leerlingen in het secundair onderwijs wijzen erop dat de leerlingen over voldoende taalbagage beschikken om over te stappen naar het vervolgonderwijs. Ze vormen belangrijke indicaties dat de school aan haar resultaatsverplichting voor Nederlands voldoet.

Met eigen toetsen evalueren de leerkrachten op een vrij valide wijze de vorderingen van de leerlingen voor een aantal taaldomeinen of –aspecten, zoals begrijpend lezen, taalsystematiek en spelling. Toetsen voor taalbeschouwing zijn echter niet altijd representatief voor het aanbod, waar soms eenzijdig het luik taalsystematiek wordt getoetst.

Ook met de evaluatie van de creatieve taalvaardigheden heeft het team het nog moeilijk. Spreken en stellen worden doorgaans weinig doelgericht geëvalueerd. De beoordelingscriteria zijn veeleer gebaseerd op wat de leraren belangrijk vinden dan op wat concreet in het leerplan wordt verwacht.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

De rapportering weerspiegelt de aandacht die het team opbrengt voor alle taaldomeinen. Voor elk domein brengen de leerkrachten de vorderingen van de leerlingen in kaart via een waarderingsschaal en eventuele verbale toelichting.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school opteert in haar zorgvisie voor een preventieve eerstelijnszorg met de groepsleerkracht als spilfiguur. De schoolorganisatie is erop afgestemd via teamteaching binnen de parallelwerking, de structurele inzet van de vlinderjuf en de flexibele additionele assistentie door zorgleerkrachten.

Observatie- en evaluatiegegevens dragen bij tot systematiek in de opvolging van de taalontwikkeling van de leerlingen. Ze worden functioneel aangewend om verscheidene vormen van differentiatie en remediëring te organiseren voor in hoofdzaak spelling, taalbeschouwing en begrijpend lezen. Over het analyseren van fouten zijn weinig afspraken gemaakt, terwijl dat wel expliciet het geval is voor wiskunde. Zelfstandige werkvormen zijn – zij het in elke groep op een eigen wijze – gedifferentieerd uitgewerkt. Met het herzien van het klasdoorbrekend niveaulezen, waarbij begrijpend lezen en tutoring met leesmeters en -peters mee op het voorplan staan, investeert de school in de leesbegeleiding. Via afspraken met ouders wordt de leesbegeleiding ook naar thuis doorgetrokken. De school is zich er echter van bewust dat leerlingen die niet tijdig het verwachte AVI-niveau halen weinig of niet kunnen rekenen op een intensieve voortgezette opvolging en begeleiding. Leerlingen die meer uitdaging nodig hebben, worden binnen de reguliere klaswerking opgevangen met aangepaste oefeningen en hoekenopdrachten.

Het team heeft nood aan gerichte nascholing en begeleiding om een optimale afstemming op de toenemende (taal)diversiteit te kunnen blijven garanderen. Het toenemend aantal leerlingen uit taalgemengde en anderstalige gezinnen noopt de school ertoe ouders en andere externe partners steeds nauwer bij het zorgoverleg te betrekken en gegevens over de thuiscontext sterker mee in rekening te brengen. Zo is de GON(geïntegreerd onderwijs)-begeleiding sterk in de school- en klaswerking geïntegreerd. De implementatie van het handelingsgericht werken biedt bijkomende impulsen voor de geïntegreerde zorg vanuit een meer genuanceerde en realistische beeldvorming. Relevante gegevens over de schoolloopbaan van de leerlingen worden zorgvuldig geregistreerd in logboeken.

Leerlingen voor wie de taalontwikkeling zorgen baart, komen in aanmerking voor bespreking op het MDO. De grondige wijze waarop het zorgoverleg wordt voorbereid, levert een waardevolle input voor het definiëren van de zorgvraag. De besluitvorming levert weinig gegevens voor de coördinatie van de hulpverlening om de groepsleraar in zijn centrale rol te ondersteunen. Toch kunnen leerlingen met taalstoornissen of taalachterstanden rekenen op een planmatige aanpak met compenserende of dispenserende maatregelen, aangepaste leertrajecten. Voor deze leerlingen wordt ook gedifferentieerd in de evaluatie en de rapportering.

Begeleiding
Sociale en emotionele
begeleiding
School- en klasklimaat

De teamleden stellen het welbevinden en de betrokkenheid als belangrijke voorwaarden tot leren centraal. Ze gebruiken een aantal preventietechnieken in het kader van de brede basiszorg. De leerlingen krijgen verantwoordelijkheden voor het eigen leerproces en voor klastaken. Vanuit hun aanpak, bemoedigende houding en feedback zorgen de leerkrachten voor een positieve en veilige groepsfeer die de taakgerichtheid van de leerlingen in gunstige zin beïnvloedt. Leerlingen met gedragsproblemen krijgen een begeleidingsplan waarbij ze permanent en kort worden opgevolgd en ouders nauw worden betrokken.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Voor het woordenschatonderwijs wordt het team ondersteund door nascholing en begeleiding. Uit observaties en gesprekken blijkt dat veel leerkrachten het vernieuwingsproces waarderen en een aantal gemaakte afspraken daadwerkelijk in de praktijk uitproberen. Dit brengt een positieve dynamiek in de school waaruit nieuwe inzichten groeien, wat impulsen biedt voor de gezamenlijke doelgerichtheid. Op schoolniveau worden hierover ervaringen uitgewisseld en kansen gecreëerd om van elkaar te leren. Voor een meer expliciete evaluatie van deze experimentele fase met formele reflectie en conclusie op schoolniveau heeft de school echter verdere groeikansen. Met de volgende fase voor de boeg komen sommige aspecten nochtans in aanmerking voor een meer diepgaande bezinning met het team. Het beleidsteam zet intussen de koers verder uit. De pedagogisch begeleider ondersteunt het proces. In de inoefenfase die volgt, wil het team de functionaliteit van de themawoordenschat verder uitwerken om de toepasbaarheid ervan te verruimen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Het doelgericht, samenhangend en evenwichtig onderwijsaanbod, de onderwijsaanpak, het speelleeraanbod in de hoeken en waarneembare onderwijsopbrengsten bieden hiertoe de nodige garanties.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Net zoals het leergebied Nederlands, is het aanbod voor wereldoriëntatie binnen de themawerking met verschillende leergebieden verweven. Een leergebiedspecifieke verticale planning vormt het referentiekader om de leerplandoelen voor wereldoriëntatie op een samenhangende en evenwichtige wijze na te streven en te realiseren. De consequenties van de nieuwe eindtermen en leerplannen zijn hierbij door het beleidsteam in rekening gebracht. Het team heeft enkele bijkomende inhoudelijke afspraken gemaakt en overlappingen weggewerkt. De verticale planning fungeert daarnaast als registratiesysteem om de volledigheid van het aanbod te bewaken. Deze bewaking is zodoende structureel ingebed in de werking, maar wordt op schoolniveau weinig gebruikt voor de evaluatie van de leerplanrealisatie voor wereldoriëntatie, wat ook vragen oproept over de verticale samenhang.

De leerkrachten werken per leerjaar het aanbod doelgericht uit op basis van diverse bronnen en eigen ervaring. Uit planningsdocumenten blijkt dat thema-onderwerpen vanuit verscheidene invalshoeken worden verkend, waarbij doelen voor alle domeinen vrij evenwichtig aan bod komen. Het aanbod voor wereldoriëntatie vertoont hierdoor het multidimensionele en harmonische karakter zoals dit in het leerplan vooropstaat. Zo nodig wisselt de thematische aanpak af met functionele domeinspecifieke instructie, bijvoorbeeld voor tijd en ruimte.

De uitgesproken aandacht in de kleuterafdeling voor 'dagelijkse tijd' wordt naar de lagere afdeling doorgetrokken. De wijze waarop daglijnen en kalenders en het gebruik ervan over de hele lijn gradueel op elkaar zijn afgestemd, vormt een voorbeeld van goede praktijk. Voor de afstemming en het gebruik van ruimtekaders maakt het team dan weer weinig afspraken of ze worden niet opgevolgd. De mate waarin (historische) tijd en ruimte in het aanbod zijn geïntegreerd, is leerkrachtafhankelijk.

Het onderwijs is actief, realiteitsgericht en samenhangend uitgebouwd, waarbij in de meeste groepen de vertrouwde omgeving als uitgangspunt wordt genomen. De praktijk vertoont hierdoor een aantal wezenskenmerken van wereldgeoriënteerd onderwijs. De leraren gebruiken gevarieerde werk- en organisatievormen met veel kansen tot samen ontdekkend leren, met opvallend veel aandacht voor spelend uitproberen en proefondervindelijk vaststellen. Hierdoor groeit – in de ene groep al meer dan in de andere – een onderzoekende aanpak die het verwerven door de leerlingen van kennis, vaardigheden en attitudes bevordert. Strategieën voor informatieverwerving en -verwerking vinden hierbij hun toepassing in betekenisvolle contexten. De zelfsturing krijgt krachtige impulsen vanuit het hoekenwerk, waarin meerdere domeinen en aspecten van wereldoriëntatie in het speelleeraanbod zijn opgenomen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Overkoepelende thema's, extramurosactiviteiten en andere waardevolle initiatieven op schoolniveau rond onder meer techniek, natuur, sociale en democratische vorming, gezondheidseducatie, kunst en mobiliteit verruimen nog het aanbod. Zo komen vanuit de systematische aandacht voor sociale vaardigheden een variatie van doelen voor het domein mens op het voorplan. Klasvergaderingen en de kinderraad bieden impulsen voor de maatschappelijke weerbaarheid en de mondigheid van de kinderen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De leraren gebruiken een variatie van materialen. Transfergerichte leermiddelen, zoals computers, beamers, overheadprojectors, woordenboeken, atlassen en andere naslagwerken worden – ook door de leerlingen – functioneel toegepast. ICT-mogelijkheden worden benut, onder meer in de computerruimte. Het team wil deze mogelijkheden verder in de klaspraktijk integreren. Uit gesprekken blijkt dat het internet niet altijd naar wens functioneert, wat de methodische aanpak van het leergebied negatief beïnvloedt.

De etalering van tijds-kaders in het klasbeeld biedt structuur en houvast. De onderlinge afstemming en het functioneel gebruik van ruimtekaders vormt een aandachtspunt. Ook de wijze waarop de actualiteit op het lopende thema wordt betrokken, verschilt naargelang van de groep.

De leerkrachten zijn vragende partij voor meer bronnenmaterialen waarop zij zich kunnen inspireren bij de samenstelling van het thematisch aanbod.

Materieel beheer
Infrastructuur

Met de aanleg van de schooltuin brengt het team een stukje levende natuur in de stedelijke omgeving. De kinderen staan mee in voor het onderhoud van de klaseigen percelen, wat bijdraagt tot het respectvol omgaan met en genieten van de natuur.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De school neemt met het zesde leerjaar jaarlijks deel aan centrale toetsen van het eigen onderwijsnet. Enkele resultaten stemmen tot nadenken. Tot op heden gaven deze onderwijsopbrengsten echter weinig aanleiding tot kritische analyse en bezinning met het team om de eigen kwaliteit in vraag te stellen en verbeteracties te plannen.

Daarnaast peilen de leraren met eigen toetsen vooral naar feitenkennis en – naargelang van de groep – ook naar basisinzichten en op papier te toetsen vaardigheden. De evaluatie is gelinkt aan een selectie van vooropgestelde leerplandoelen.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

De vorderingen van de leerlingen voor wereldoriëntatie beoordelen de leerkrachten met een globale waarderingscore die is gelinkt aan een achterliggende puntenquotering. Er is daarnaast ruimte voor een eventuele verbale toelichting door de groepsleerkracht. Doorgaans geeft het rapport echter weinig feedback over wat de leerling in de voorbije periode concreet heeft verworven.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het team onderneemt voor het leergebied wereldoriëntatie weinig initiatieven in het kader van de leerbegeleiding. Evaluatiegegevens worden hooguit sporadisch gebruikt om er de differentiatie of remediëring aan te koppelen. De leerkrachten zorgen wel occasioneel voor de nodige individuele bijstand tijdens de instructie en het hoekenwerk.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat samen met het gemeentebestuur op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze de controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruik maakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van de personeelsleden. Opgemerkte tekorten vinden we terug in het globaal preventie- en jaaractieplan. De uitwerking van deze plannen is concreet en realistisch. Er is een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op zijn niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De nooduitgang op de eerste verdieping van het nieuwe schoolgedeelte komt uit op een plat dak. De school investeerde na een bemerking van de externe preventiedienst in een afsluiting om deze verzamelplaats veiliger te maken. De noodtrap om verdere evacuatie mogelijk te maken, ontbreekt. De handhygiëne is niet optimaal.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De systematiek waarmee de school tekorten opspoorde en wegwerkte is een voorbeeld van goede praktijk. De onderwijsinspectie is overtuigd dat de school de resterende tekorten zal wegwerken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid De school wil 'een kindvriendelijke en kwaliteitsvolle instelling zijn waar alle kinderen zich goed voelen en vanuit maximale ontplooiingskansen hun talenten kunnen ontwikkelen'. Ze profileert en positioneert zich ook als zodanig met het pedagogisch schoolproject als leidmotief.

In haar opvoedingsproject stelt de school de kindgerichte oriëntering van onderwijs en opvoeding voorop. Tal van initiatieven op klas- en schoolniveau die het aanbod verruimen, kaderen hierin. Ze verlevendigen het onderwijs, maken het leren betekenisvol en wakkeren het gevoel van verbondenheid aan. Ze zijn gericht op een waaier van opvoedingsdimensies. De school is met recht en reden gehonoreerd met het label van sportactieve school.

Kenmerkend voor het aanbod is de uitdrukkelijke optie voor een thematische en ervaringsgerichte aanpak. De school kiest niet voor onderwijsleerpakketten maar voor een eigen aanbod dat aansluit bij de leef- en beleavingswereld, de belangstelling, de behoeften en de verlangens van de kleuters en leerlingen. De leerkrachten zien in beide onderwijsniveaus het spel als een leermiddel bij uitstek. De school- en klaspraktijk is daadwerkelijk van spelend leren doorweven. De wijze waarop het speelleeraanbod wordt uitgewerkt, is een voorbeeld van goede praktijk. Zo is het hoekenwerk doelgericht en ludiek uitgewerkt voor een variatie van opvoedingsdimensies in relatie tot de leerlijnen van het leerplan.

In het kader van het leren leren wordt met gevarieerde werkvormen en uitnodigende speelleermaterialen de verantwoordelijkheid voor het leerproces meer in de handen van de leerlingen gelegd. Door de kindgerichte onderwijsaanpak komen leergebiedgebonden en leergebiedoverschrijdende eindtermen in elkaar verweven aan bod. De school wil hiermee het leren op een meer intensieve en natuurlijke wijze laten verlopen en zodoende een degelijke voorbereiding op het vervolgonderwijs en de maatschappij verzekeren. Sommige teamleden zijn er zich van bewust dat er nog mogelijkheden liggen om de inbreng van de kleuters en leerlingen in het onderwijsleerproces te verhogen vanuit een meer projectmatige aanpak.

De school tracht haar zorggevoeligheid te onderstrepen door in het opvoedingsproject te opteren voor een gelijkekansenaanpak. Centraal in het verhaal staat het kind dat zoveel mogelijk kansen moet krijgen om te groeien in zijn totale persoon. De school stelt hierbij het welbevinden van de kinderen en de groei van een realistisch zelfbeeld als belangrijke voorwaarden voorop. Met onder meer klasdoorbrekende hobbynamiddagen en trotsdozen zet de school stappen om talenten meer in de kijker te plaatsen en te ontwikkelen.

De school neemt maatregelen om het onderwijsaanbod en de schoolorganisatie af te stemmen op de toenemende diversiteit en anderstaligheid met onder meer woordenschatverwerving, pre-instructie en teamteaching. Mede ingegeven door de evoluerende leerlingenkenmerken en het toenemend aantal conflicten zet ze meer en meer in op sociale vaardigheden en de herwaardering van waarden en normen. Uit het onderwijsaanbod en de houding van de leerkrachten en de leerlingen blijkt een openheid voor andere culturen en talen. Het team houdt zich weliswaar strikt aan het promoten van de standaardtaal Nederlands.

Door dit alles krijgen accenten van de schoolvisie een concreet waarneembare invulling in de praktijk vanuit operationele doelen die aan de leerplannen zijn gelinkt.

Ondersteuning Onder impuls van het beleidsteam wordt het team op verscheidene wijzen structureel – en in aanzet ook cultureel – ondersteund om de schooleigen visie naar de praktijk te vertalen.

In beide onderwijsniveaus worden de (nieuwe) leerkrachten ondersteund door afspraken van vooral organisatorische aard die zorgvuldig zijn gebundeld, terwijl onderwijsinhoudelijke afspraken soms moeilijk vindbaar zijn.

De leerkrachten stellen zelf het thema-aanbod samen op basis van diverse bronnen. Voor de planning en bewaking ervan steunen ze op ‘verticale planning’ die is gerelateerd aan de doelen en leerlijnen van de leerplannen.

Overleg op schoolniveau over de keuze en planning van veranderlijke en vaste overkoepelende thema’s resulteert in afspraken voor de complementaire uitwerking en de organisatie van gezamenlijke activiteiten zoals toonmomenten. De gemaakte keuzes en afspraken worden door iedereen gerespecteerd. Het gemeenschappelijk engagement en de wederzijdse constructieve beïnvloeding die op dat ogenblik groeien, doen datgene waar het team voor gaat doorgaans ook lukken. Het team grijpt die mogelijkheden in de dagelijkse werking nog niet ten volle aan, waar het overleg over vernieuwingsprocessen vaak beperkt blijft tot het leerjaar en eventueel de graad als restant van een eilandenmentaliteit. De wijze waarop het beleidsteam zijn opdracht opneemt, biedt perspectief om hierin een kentering te brengen.

De school wil alle participanten sterk bij onderwijs en opvoeding betrekken. De communicatie en samenwerking met ouders verloopt via verschillende kanalen. Het team wil bereikbaar zijn voor ouders en vraagt van hen ook een engagement in het kader van de begeleiding en de taalontwikkeling van hun kinderen. De zorg- en groepsleerkrachten leveren inspanningen om ook moeilijk bereikbare ouders over de streep te trekken en de schoolcontext en het thuismilieu zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Het oudercomité speelt een belangrijke rol in het schoolleven. Meerdere initiatieven, zoals de ondersteuning van de uitbreiding van de schoolbibliotheek en de werkgroep verkeer, getuigen ervan dat het de school- en klaswerking faciliteert om het schooleigen project te realiseren en hierover mee te denken. Als verkeers- en sportactieve instelling speelt de school ook in op het aanbod van lokale en gemeentelijke diensten en sport- en cultuurorganisaties.

Doeltreffendheid Initiatieven in het kader van het opvoedingsproject en de wijze waarop het team hierin wordt ondersteund resulteren in waarneembare effecten. De onderwijsleeromgeving wordt er in gunstige zin door beïnvloed, waarbij opvoeding en onderwijs daadwerkelijk meer kindgericht worden georiënteerd. Ze bieden waardevolle aanzetten voor de gezamenlijke doelgerichtheid. Dit alles zorgt mee voor een school- en klasklimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de kleuters en leerlingen en de betrokkenheid bij hun leren.

Het team reflecteert op formele en vooral informele wijze over de mate waarin de acties resultaat hebben. Het team heeft nog geen doelgerichte evaluatie gemaakt van het ruime onderwijsaanbod om verdere prioriteiten te stellen.

Ontwikkeling De school hecht veel waarde aan de totale persoon van het kind en wil dit aspect borgen vanuit haar eigen accenten en de principes van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. Schoolspecifieke acties die het aanbod nog verruimen, komen de kleuters en leerlingen duidelijk ten goede. De school geeft te kennen deze initiatieven meer (beleids)planmatig te willen uitwerken.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school bevindt zich voor de evaluatiepraktijk in het begin van een ontwikkelingsproces. In de gesprekken geven leerkrachten aan dat evaluatie een middel is om het leerproces van de kinderen bij te sturen of om het eigen didactisch handelen in vraag te stellen. Toch is een visie op evaluatie met het team niet ten volle uitgeklaard. De visie op evaluatie zoals die in de leerplannen vooropstaat, werd weinig onder de aandacht gebracht of bestudeerd en heeft een beperkte impact op de praktijk. Beoogde effecten van de evaluatiepraktijk zijn zowel voor de evaluatie als de rapportering weinig geëxpliciteerd.

De school zet zich af tegen een toetscultuur om druk en competitie zoveel mogelijk uit te schakelen vanuit een bekommernis om het zelfbeeld van elk kind. De school is zoekende naar alternatieve evaluatievormen. In de rapportering opteert ze voor waarderingsscores in plaats van voor punten, al zijn waardeoordelen vaak gebaseerd op achterliggende puntenscores.

Net zoals in de kleuterafdeling, komen in de lagere afdeling alle leergebieden en domeinen in aanmerking voor evaluatie. Voor Nederlands, wiskunde en Frans weerspiegelt zich dit in de rapportering. Meerdere domeinen van deze leergebieden worden doelgericht geëvalueerd. Voor wereldoriëntatie en muzische vorming biedt de school geen gedifferentieerde rapportering naar de verschillende domeinen, wat de feedbackwaarde van het rapport in het gedrang brengt. Hoewel nuances mogelijk zijn via verbale commentaar, is het gevaar niet denkbeeldig dat bijvoorbeeld technische vaardigheden of talenten minder naar waarde worden geschat. Voor het aangepast en doelgericht evalueren van praktische en creatieve vaardigheden en van attitudes heeft het team geen strategie. Over de leergebiedoverschrijdende eindtermen verzamelt en registreert de school weinig gegevens, terwijl er wel over wordt gerapporteerd.

Ondersteuning De school beschikt in beide onderwijsniveaus over een toetsinstrumentarium om het team te ondersteunen. Er is duidelijkheid over de frequentie van de evaluaties en over bijbehorende procedures.

In de kleuterafdeling gebruiken de leraren spontane observaties, periodieke screenings en – bij de vierjarige kleuters – een genormeerde taaltoets om de

vorderingen van de kleuters na te gaan en te registreren. Het observatiesysteem heeft aandacht voor de verschillende leergebieden en brengt velerlei aspecten van de persoonsontwikkeling in beeld. Met dit volgsysteem brengt het team de ontwikkelingsevolutie van elke kleuter in kaart op basis van concrete criteria die sporen met de doelen die in de planningsfase zijn vooropgesteld. De leerkrachten verwerven op die wijze een vrij breed beeld van het functioneren van de kleuters en hun ondersteuningsnoden. Dagelijkse observaties zijn in mindere mate aan vooropgestelde doelen gekoppeld.

In de lagere afdeling gebruiken de leerkrachten vooral eigen toetsen en een beperkt aantal praktijkmaterialen uit onderwijsleerpakketten. Ze hebben oog voor het aanreiken van realistische en zinvolle contexten. De evaluatie en rapportering zijn gedifferentieerd uitgewerkt voor leerlingen met leerstoornissen of curriculumdifferentiatie. Met centrale toetsen van de onderwijskoepel, een genormeerde taaltoets en genormeerde AVI-toetsen verzamelt het team een aantal objectieve gegevens over de leerprestaties.

De leerkrachten geven in de loop van de activiteiten terugkoppeling naar de leerlingen vanuit een positieve grondhouding. Ze sturen zo nodig in de loop van de les het didactisch handelen bij. Er zijn positieve aanzetten om met de leerlingen over groepsprocessen te reflecteren. Meerdere leerkrachten reflecteren met de groep op wat er is geleerd en/of op oplossingen en processen. In de ene groep gebeurt dit al meer diepgaand dan in de andere. De leerkrachten grijpen hiermee kansen aan om bij de leerlingen een kritische ingesteldheid aan te wakkeren tegenover de eigen inbreng en die van anderen. Met initiatieven als deze raakt de evaluatie meer en meer in het onderwijsleerproces geïntegreerd.

Doeltreffendheid Het team stelt occasioneel en veeleer op informele wijze aspecten van de evaluatiepraktijk in vraag. Vooral voor de lagere afdeling vormt het nog een uitdaging om doelgericht te reflecteren op de actuele evaluatiepraktijk met het oog op bijsturing en vernieuwing.

Leerprestaties en outcomes worden op schoolniveau verzameld, geregistreerd en gemeld. Ze worden echter nog weinig gebruikt in het kader van de interne kwaliteitszorg. Occasioneel neemt het team wel al maatregelen om het onderwijsaanbod bij te sturen op basis van onderwijsopbrengsten. De school reageert ook gepast op signalen uit bevragingen en tevredenheidsenquêtes bij diverse partners.

De overgrote meerderheid van de leerlingen behaalt het getuigschrift basisonderwijs. De klassenraad hanteert hierbij een aantal criteria, waarbij de resultaten op summatieve en centrale toetsen voor de cognitieve leergebieden in rekening worden gebracht. De resultaten worden daarbij afgewogen tegen het dagelijks werk en de globale context van de leerling met het oog op een eventuele deliberatie.

Ontwikkeling Het team reflecteert over aspecten van de evaluatiepraktijk. In de kleuterafdeling nemen leerkrachten de efficiëntie naar tijdsbesteding bij het observatiesysteem kritisch onder de loep. In gesprekken geven ze de nood aan om het systeem te vereenvoudigen.

De lagere afdeling wil bij de evaluatie meer vertrekken vanuit de brede ontwikkeling van het kind. Het team is zoekende naar aangepaste evaluatievormen en –middelen voor praktische vaardigheden en attitudes, zoals die binnen evoluerende opvattingen worden vooropgesteld. Procesmatige aansturing en ondersteuning zijn nodig om de evaluatiepraktijk te optimaliseren. Het team heeft hierbij nood aan vorming en begeleiding om vernieuwingsprocessen inzake het breed en doelgericht evalueren op gang te brengen. Praktijkvoorbeelden, zoals de evaluatie van de bewegingsopvoeding, worden in dit verband weinig bespreekbaar gesteld op schoolniveau. Op dit ogenblik heeft de school geen concrete plannen voor bijsturing of vernieuwing van de evaluatiepraktijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De leerkrachten waarderen het intern leiderschap om de ‘menselijkheid en toegankelijkheid’. De directeur beschouwt het als haar voornaamste opdracht ervoor te zorgen dat ‘de kwaliteit van onderwijs en opvoeding gegarandeerd blijft vanuit een sterke horizontale en verticale samenhang’. De school voert een democratisch beleid, waarbij verantwoordelijkheden worden gedeeld. Via de kinderraad denken de leerlingen mee op hun niveau over de schoolwerking en hebben ze daadwerkelijk inspraak. Met het beleidsteam en een aantal werkgroepen creëert de directeur een ruimere omkadering om het beleid te voeren. Daarnaast kan het intern leiderschap rekenen op een groeiende dynamiek van het team om te zoeken naar de optimalisering van de praktijk en de sterke didactische vaardigheden van teamleden om de kinderen kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden. De school vindt ook ondersteuning in externe netwerken, zoals het schoolbestuur, het oudercomité, de netgebonden pedagogische begeleiding en verscheidene overlegplatforms. De school treedt volgende schooljaar toe tot een scholengemeenschap.

Onder gezamenlijke doelgerichtheid verstaan sommige teamleden veeleer een collegiale teamsfeer dan stap voor stap samen werken aan de realisatie van hetzelfde doel in elke groep en dit tot een goed einde brengen. De wijze waarop het beleidsteam zijn rol opneemt, biedt mogelijkheden om hierin een kentering te brengen. Dit is zeker het geval nu het team zich lijkt te stabiliseren met een gezonde mix van een vroegere en een opkomende generatie. Het vormt een belangrijke uitdaging voor de school om deze stabiliteit te behouden. Het samen school maken is wel in sterke mate aanwezig op het niveau van de parallelklassen die één werking vormen. Daarnaast vormen overkoepelende thema’s en andere waardevolle initiatieven op schoolniveau voorbeelden van hoe een gemeenschappelijk engagement met wederzijdse ondersteuning van elkaar kan leiden tot mooie realisaties en meer verbondenheid.

Besluitvorming De school bouwt voort op haar traject en de behoeften van het team, ondersteund door nascholing en begeleiding. Het intern leiderschap stimuleert de schoolontwikkeling. Vanuit een degelijke besluitvorming van vooral organisatorische aard zijn velerlei afspraken helder gesteld en gebundeld. Vanuit frequent formeel overleg zet het beleidsteam belangrijke stappen om onderwijsontwikkelingen onder de aandacht te brengen, vernieuwingen op te starten en richting te geven aan het werk. Het vormt nu een uitdaging voor dit team om vernieuwingen steeds sterker doelgericht en procesmatig aan te sturen en de veelheid van initiatieven te kanaliseren binnen een visie op lange termijn.

Kwaliteitszorg Vraag is wie de koers bewaakt. De nood aan coördinatie van vernieuwingsprocessen blijkt uit de beperkte ondersteuning en voortgangsbewaking op klas- en op schoolniveau om te komen tot een grondige afwerking van wat is opgestart. Eens een visie en verwachtingen zijn geïntroduceerd, wordt gauw verondersteld dat de concretisering ervan in de praktijk spontaan gelijkgericht gaat verlopen. De leraren missen feedback om hun handelen te bevestigen, te bestendigen, bij te sturen en te benutten voor het team. Het team houdt zijn blik op de toekomst. Maar het staat weinig stil bij het verloop van implementatie vanuit doelgerichte (tussentijdse) reflectie en conclusie op schoolniveau, waarbij afspraken voor bijsturing helder worden gesteld in het schoolwerkplan.

De school heeft via de vroegere GOK-werking ervaring met zelfevaluatie. De transfer van deze ervaring naar het omgaan met vernieuwingsprioriteiten op een aantal andere domeinen ligt nog moeilijk. Occasioneel kijkt het team wel al kritisch naar het eigen functioneren en is de school responsief voor interne en externe signalen. Vormen van zelfevaluatie, zoals tevredenheidsonderzoeken en behoeftebevragingen bij ouders, leraren en leerlingen wijzen erop dat de school – zij het met mondjesmaat – geleidelijk evolueert in haar zelfreflectief vermogen. Toch onderzoekt en bewaakt de school haar kwaliteit weinig systematisch op basis van leerlingenresultaten, ondanks het gebruik van enkele valabele instrumenten om objectieve gegevens over de leerprestaties te verzamelen en te registreren.

Talenbeleid De school beschikt over een talenbeleidsplan waarin ze haar acties beschrijft. Ze formuleert hierbij geen concrete doelen die het gewenste effect omschrijven. Met dit talenbeleidsplan wil ze inspelen op de groeiende anderstaligheid bij de leerlingen. De leerkrachten hebben oog voor de taaldiversiteit maar zetten in op het gebruik van het Standaardnederlands. In de communicatie met de ouders is er aandacht voor eenvoudig taalgebruik. Het ontbreken van de operationele doelen belemmert een objectieve evaluatie van de effecten. De school professionaliseert zich verder met ondersteuning van externe begeleidingsinitiatieven.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid, maar communiceert dit beperkt of niet met het team. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het thematisch aanbod op klas- en op schoolniveau dat in beide onderwijsniveaus de horizontale samenhang in sterke mate bevordert.
- Het gevarieerde aanbod in de kleuterafdeling waarmee de decretale ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie geïntegreerd, evenwichtig en van langsom meer doelgericht en doelbewust worden nagestreefd.
- De realisatie in de lagere afdeling van een samenhangend, vrij evenwichtig en veelzijdig aanbod voor Nederlands en wereldoriëntatie, vanuit een groeiende visie op taalvaardigheids- en wereldgeoriënteerd onderwijs.
- Het kindgericht onderwijs met efficiënte werk- en groeperingsvormen dat in beide onderwijsniveaus de zelfsturing en de taalontwikkeling van de kleuters en leerlingen op een speelse wijze bevordert.
- De aandacht voor de leesbevordering waardoor in beide onderwijsniveaus een leescultuur groeit.
- De systematiek waarmee de school tekorten inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne opspoort en wegwerkt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van het kindvolgsysteem in de kleuterafdeling op het gebruikte planningsinstrument.
- De parallelwerking met vormen van teamteaching om het aanbod af te stemmen op de leerlingenkenmerken.
- Waardevolle initiatieven op schoolniveau die het onderwijsaanbod verruimen om het schooleigen opvoedingsproject te realiseren.
- De pedagogisch-didactische vaardigheden van de leerkrachten.
- De zorg voor een warm en veilig basisklimaat dat bijdraagt tot het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters en leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De uitbouw van een democratisch en toegankelijk leiderschap waarbij verantwoordelijkheden worden gedeeld.
- De aandacht van de school voor haar ontwikkeling.
- De samenhang tussen de schoolprioriteiten, de noden van het team en de nascholings- en begeleidingsinitiatieven.
- Drempelverlagende initiatieven op schoolniveau om de betrokkenheid van ouders te verhogen en de school- en thuiscontext op elkaar af te stemmen.
- De verzameling en registratie van objectieve gegevens over leerprestaties.
- Het gebruik van tevredenheidsonderzoeken bij ouders, leerkrachten en leerlingen in het kader van de interne kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In beide onderwijsniveaus de functionaliteit van het woordenschatonderwijs verder verhogen.
- In de kleuterafdeling de themaplanning coherent uitwerken.
- In de lagere afdeling het leerplan voor wereldoriëntatie verder implementeren met het oog op een continu en volledig aanbod.
- In de lagere afdeling het gebruik van domeinspecifieke strategieën en taalbeschouwelijke aspecten voor Nederlands verder in het aanbod integreren, conform de verwachtingen van het (nieuwe) leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Op schoolniveau de evaluatiepraktijk verder doelgericht uitwerken in relatie tot het leerplan.

Wat betreft het algemeen beleid

- Op schoolniveau vernieuwingsprioriteiten meer (beleids)planmatig implementeren.
- Op schoolniveau de eigen kwaliteit meer systematisch onderzoeken en bewaken vanuit doelgerichte evaluatie van onderwijsopbrengsten.
- Op schoolniveau de groepsleerkracht sterker in zijn centrale rol ondersteunen vanuit de besluitvorming van het zorgoverleg.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Luc CUYLAERTS de inspecteur-verslaggever	Anneke RAMAEL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	